

PSYCHE
FABULA APULEII.

QUAM

VENIA AMPL. FACULT. PHILOS. ABOËNSIS

P. P.

JOH. GABR. LINSÉN

Phil. Mag. Litterat. Rom. Adjunctus,

&

ERICUS FROSTERUS

Stip. Publ. Ostrobotniensis.

P. II.

In Audit. Philos. die XXIII Octobr. MDCCCXXII.

h. p. m. s.

ABOÆ, excudebant J. C. Frenckell & Fil.

2.

Thesium Continuatio.

VI.

Rerum naturæ amica est Poësis, ipsamque homini reddit gratam & faventem,

VII.

Id antiquorum fabula de Orpheo & Amphione pulcrè effingit.

VIII.

Errant igitur, qui statuunt, non nisi cogitatione spectari posse mundum, in quo Poëtæ sit commorandum.

IX.

Ut omnium Poëtarum — duumvirorum instar — maxime excellunt Homerus & Shakespeare, ita rerum naturam mortaliumque vitæ indolem accuratissime iidem & ad veritatem adcomodatissime perscribunt atque proponunt.

redditum, novitas per assiduam consuetudinem delectationem ejus commendarat: & sonus vocis incertæ solitudinis erat solatium.

Interea parentes ejus indefesso luctu atque mœrore consenescebant. Latiusque porrecta fama, sorores illæ majores cuncta cognorant: propereque mœstæ atque lugubres deserto lare, certatim ad parentum suorum conspectum affatumque perrexerant. Ea nocte ad suam Psychem sic inquit maritus (namque præter oculos & manibus & auribus sentiebatur): Psyche dulcissima, & cara uxor, exitiabile tibi periculum minatur Fortuna sævior, quod observandum pressiore cautela censeo. Sorores jam tuæ mortis opinione turbatæ, tuumque vestigium requirentes, scopulum istum protinus adierunt. Quarum si quas forte lamentationes acceperis, neque respondeas, immo nec prospicias omnino. Ceterum mihi quidem gravissimum dolorem, tibi vero summum creabis exitium. Annuit, & ex arbitrio mariti se facturam spondit. Sed eo simul cum nocte dilapso, diem totum lacrymis ac plangoribus misella consumit: se nunc maxime prorsus perisse iterans, quæ beati carceris custodia septa, & humanæ conversationis colloquio viduata, ne sororibus quidem suis de se mœrentibus opem salutarem ferre, ac ne videre eas omnino posset. Nec lavacro, nec ulla denique refectione recreata, flens ubertim, decessit ad somnum. Nec mora, cum paullo maturius lectum maritus accubans, eamque etiam nunc lacrymantem com-

plexus, sic expostulat: Hæccine mihi pollicebare, Psyche mea? Quid jam de te tuus maritus exspecto? quid spero? Et perdia, & pernox, nec inter amplexus conjugales desinis cruciatum. Age jam nunc ut voles, & animo tuo damnosa poscenti pareto: tamen memineris meæ seriæ monitionis, cum cœperis sero pœnitere. Tunc illa precibus, & dum se morituram comminatur, extorquet a marito, cupilis annuat: ut sorores videat, luctus mulceat, ora conferat. Sic ille novæ nuptæ veniam tribuit; & insuper, quibuscumque vellet, eas auri vel monilium donare concessit. Sed identidem monuit, ac sæpe terruit, ne quando sororum pernicioso consilio svasa de forma mariti quærat: neve se sacrilega curiositate de tanto fortunarum suggestu pessum dejiciat; nec suum postea contingat amplexum. Gratias egit marito, jamque lætior animo: Sed prius, inquit, cēties moriar, quam tuo isto dulcissimo connubio caream. Amo enim & efflictim te, quicumque es, atque ut meum spiritum diligo, nec ipsi Cupidini comparo. Sed illud etiam precibus meis, oro, largire, & illi tuo famulo præcipe Zephyro, simili vectura sorores huc mihi sistat. Et imprimens oscula svasoria, & ingerens verba mulcentia, & jungens membra cohibentia, his etiam blanditiis astruit: Mi mellite, mi marite, tuæ Psyches dulcis anima. Vi ac potestate Veneris victus, invitus succubuit maritus, & cuncta se facturum spondit, atque etiam luce proximante de manibus uxoris evanuit.

At illæ sorores, percontatæ scopulum, locumque illum, quo fuerat Psyche deserta, festinantes adveniunt, ibique deflebant oculos, & plangebant ubera, quoad crebris earum ejulatibus saxa cautesque parilem sonum resultarent. Jamque nomine proprio sororem miseram ciebant, quoad sono penetrabili vocis ululabilis per prona delapsæ, amens & trepida Psyche procurrit e domo, &: Quid, inquit, vos miseris lamentationibus nequidquam affligitis? quam lugetis, adsum. Lugubres voces desinite, & diutinis lacrymis madentes genas siccate tandem; quippe cum jam possitis, quam plangebatis, amplecti. Tunc vocatum Zephyrum præcepti maritalis admonet. Nec mora, cum ille, parens imperio, statim clementissimis flatibus innoxia vēctura deportat illas. Jam mutuis amplexibus, & festinantibus saviis sese perfruuntur: & illæ sedatæ lacrymæ postliminio redeunt, prolectante gaudio. Sed & tectum, inquit, & larem nostrum lætæ succedite, & afflictas animas cum Psyche vestra recreate. Sic allocuta, summas opes domus aureæ, vocumque servientium populosam familiam auribus earum demonstrat, lavacroque pulcerrimo, & inhumanæ mensæ lautitiis eas opipare reficit: ut, illarum prorsus cœlestium copiis affluentibus satiatae, jam præcordiis penitis nutrent invidiam. Denique altera earum satis scrupulose curioseque percontari non desinit, quis illarum rerum cœlestium dominus, quisve vel qualis ipsius sit maritus.

Nec tamen Psyche conjugale illud præceptum ullo pacto temerat, vel pectoris arcanis exigit; sed e re

nata confingit: esse juvenem quendam & speciosum & commodum, lanoso barbitio genas inumbrantem, plerumque rurestribus & montanis venatibus occupatum. Et, ne qua sermonis procedentis labe consilium tacitum proderetur, auro facto gemmosisque monilibus onustas eas statim vocato Zephyro tradit reportandas. Quo protinus perpetrato, sorores egregiæ domum redeunt, jamque gliscentis invidiæ felle flagrant, multa secum sermonibus mutuis perstrepebant. Sic denique infit altera: En orba & sæva & iniqua fortuna! hocce tibi complacuit, ut utroque parente prognatæ, diversam sortem sustineremus? Et nos quidem, quæ natu majores sumus, maritis advenis ancillæ deditæ, extorres & lare & ipsa patria degamus, longe parentum velut exulantes; hæc autem novissima, quam, foetu satiante, postremus partus effudit, tantis opibus & deo marito potita sit, quæ nec uti recte tanta bonorum copia novit? Vidisti, soror, quanta in domo jacent, & qualia monilia; quæ prænitent vestes, quæ splendant gemmæ, quantum præterea passim calcatur aurum. Quod si maritum etiam tam formosum tenet, ut affirmat, nulla nunc in orbe toto felicior vivit. Fortassis tamen, procedente consuetudine, & adfectione roborata, Deam quoque illam deus maritus efficiet. Sic est, Hercules: sic se gerebat ferebatque. Jamjam sursum respicit, & deam spirat mulier, quæ Voces ancillas habet, & Ventis ipsis imperat. At ego primum patre meo seniore maritum sortita sum, dein cucurbita glabriorem, & quovis puero pumiliorem, cunctam domum seris & catenis obditam custodientem.

Suscipit alia: Ego vero maritum articulari etiam morbo complicatum, curvatumque ac per hoc rarissime Venerem meam recolentem sustineo, plerumque re-tortos & duratos in lapidem digitos ejus perfricans, fomentis olidis & pannis sordidis & foetidis cataplasmatibus manus tam delicatas istas adurens, nec uxoris officiosam faciem, sed medicæ laboriosam personam sustinens. Et tu quidem, soror, videris quam patienti, vel potius servili (dicam enim libere quid sentio) hæc perferas animo; enimvero ego nequeo sustinere ulterius tam beatam fortunam collapsam indigne. Recordare enim quam superbe, quam arroganter nobiscum egerit, & ipsa jactatione immodicæ ostentationis tumentem suum prodiderit animum: deque tantis divitiis exigua nobis invita projecit, confestimque præsentia nostra gravata, propelli & efflari, exsibilarique nos jusserit. Nec sum mulier, nec omnino *spiro*, nisi eam pessum de tantis opibus dejecero. Ac, si tibi etiam, ut par est, inacuit nostra contumelia, consilium validum ambæ requiramus. Jamque ista, quæ ferimus, non parentibus nostris ac nec ulli demonstremus alii; immo nec omnino quidquam de ejus salute norimus. Sat est, quod ipsæ vidimus, quæ vidisse poenituit; nedum ut genitoribus & omnibus populis tam beatum ejus differamus præconium. Nec sunt enim beati, quorum divitias nemo novit. Sciet se non ancillas, sed sorores habere majores. Et nunc quidem concedamus ad maritos; & lares pauperes nostros, sed plane sobrios, revisamus: diuque cogitationibus pressioribus instructæ, ad superbiam puniendam firmiores redeamus. Placet pro bono

duabus malis malum consilium: totisque illis tam pretiosis muneribus absconditis, comam trahentes, & perinde ut merebantur, ora lacerantes, simulatos redintegrant fletus. Ac sic parentes quoque, redulcerato prorsus dolore, raptim deserentes, vesania turgidæ, domus suas contendunt: dolum scelestum, immo vero parricidium struentes contra sororem insontem.

Interea Psychem maritus ille, quem nescit, rursum suis illis nocturnis sermonibus sic commonet: Videsne quantum tibi periculum velitatur fortuna eminus? ac, nisi longe firmiter præcaves, mox cominus congregietur. Perfidæ lupulæ magnis conatibus nefarias insidias tibi comparant: quarum summa est, ut te suadeant meos explorare vultus: quos, ut tibi sæpe prædixi, non videbis, si videris. Ergo igitur, si posthac pessimæ illæ lamæ noxiis animis armatæ venerint, (venient autem scio) neque omnino sermonem conferas; & si id tolerare pro genuina simplicitate, proque animi tui teneritudine non poteris, certe de marito nil quidquam vel audias, vel respondeas. Nam & familiam nostram jam propagabimus, & hic adhuc infantilis uterus gestat nobis infantem alium, si texeris nostra secreta silentio, divinum, si profanaveris, mortalem. Nuntio Psyche læta florebat, & divinæ sobolis solatio plaudebat, & futuri pignoris gloria gestiebat, & materni nominis dignitate gaudebat. Crescentes dies & menses exeuntes anxia numerat: & sarcinæ nescia rudimenta miratur, & brevi punctulo tantum incrementum locupletis uteri. Sed jam pestes illæ teterrimæque furie anhelantes vi-

pereum virus, & festinantes, impia celeritate navigabant.

Tunc sic iterum momentarius maritus suam Psychem admonet: Dies ultimus, & casus extremus, & sexus infestus, & sanguis inimicus jam sumsit arma, & castra commovit, & aciem direxit, & classicum personavit. Jam mucrone districto jugulum tuum nefariae tuae sorores petunt. Heu quantis urgemur cladibus, Psyche dulcissima! Tui nostrique miserere: religiosaque continentia domum, maritum, teque & istum parvulum nostrum imminentis ruinae infortunio libera: nec illas scelestas feminas (quas tibi post internecinum odium & calcata sanguinis foedera, sorores appellare non licet) vel videas, vel audias: cum more Sirenum scopulo prominentes, funestis vocibus saxa personabunt. Suscipit Psyche, singultu lacrimoso sermonem incertans: Jamdudum, quod sciam, fidei atque parci- loquii mei perpendisti documenta: nec eo secius approbabitur tibi nunc etiam firmitas animi mei. Tu modo Zephyro nostro rursum præcipe, fungatur obsequio; & in vicem denegatae sacrosanctae imaginis tuae, redde saltem conspectum sororum, per istos cinnameos & undique pendulos crines tuos, per teneras & teretes & mei similes genas, per pectus nescio quo calore fervidum. Sic in hoc saltem parvulo cognoscam faciem tuam, supplicis anxiae piis precibus erogatus germani complexus indulge fructum, & tibi devotae caræque Psyches animam gaudio recrea: nec quidquam amplius in tuo vultu requiro. Jam nil officiant mihi nec ipsae

nocturnæ tenebræ. Teneo te meum lumen. His verbis & amplexibus mollibus decantatus maritus, lacrymasque ejus suis crinibus detergens, facturum spondit: & prævertit statim lumen nascentis diei. Jugum sororium consponsæ factionis, ne parentibus quidem visis, recta de navibus scopulum petunt illum, præcipiti cum velocitate: nec venti ferentis operæ præsentiam, licentiosa cum temeritate prosiliunt in altum. Nec immemor Zephyrus regalis edicti, quamvis invitus, susceptas eas gremio spirantis auræ, solo reddidit.

At illæ incontanter statim conferto vestigio domum penetrant, complexæque suam prædam, sorores nomine mentientes, thesaurumque penitus abditæ fraudis vultu læto tegentes, sic adulant: Psyche, non ita pridem parvula, & ipsa jam mater es. Quantum putas boni nobis geris in ista perula! quantis gaudiis totam domum nostram hilarabis! O nos beatas, quas infantis aurei nutrimenta lætabunt! qui, si parentum, ut oportet, pulcritudini responderit, prorsus Cupido nascetur. Sic affectione simulata, paulatim sororis invadunt animum. Statimque eas a lassitudine viæ sedilibus refotas, & balnearum vaporosis fontibus curatas, pulcherrimo triclinio mirisque illis & beatis edulibus, atque tucetis oblectat. Jubet citharam loqui, psallitur: tibias agere, sonatur: choros canere, cantatur. Quæ cuncta præsentem nullo dulcissimis modulis animos audientium remulcebant. Nec tamen scelestarum strigarum nequitia vel ipsa mellita cantus dulcedine mollita conquie-

vit;